

Leonard Stanisław Królak – ur. 14 stycznia 1908 r. w Pułtusku, porucznik piechoty Wojska Polskiego, kapitan Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, uczestnik wojny obronnej Polski w 1939 r. i bitwy o Monte Cassino, kawaler Krzyża Srebrnego Orderu Wojennego Virtuti Militari.

Zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego (opublikowanym w Dzienniku Personalnym Ministerstwa Spraw Wojskowych nr 9 z 1932 r.) został mianowany na stopień podporucznika w korpusie oficerów piechoty, ze starszeństwem z dnia 15 sierpnia 1932 roku i 36. lokatą. Zarządzeniem Ministra Spraw Wojskowych wcielony został do 14 pułku piechoty, stacjonującego we Włocławku. Na rok 1934 wyznaczono go do składu Sądu Honorowego 14 p. p.

Służąc we włocławskim pułku zajmował między innymi stanowisko młodszego oficera 2 kompanii strzeleckiej i młodszego oficera 5 kompanii strzeleckiej. W październiku 1934 r. wraz z delegacją 14 p. p. wręczał, na Zamku Królewskim w Warszawie, odznakę pułkową Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej Ignacemu Mościckiemu. Awansowany do stopnia porucznika zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 marca 1935 r. (opublikowanym w dniu 4 marca 1935 r.) – z 64. lokatą w korpusie oficerów piechoty i starszeństwem z dnia 1 stycznia 1935 r.). Na dzień 21 września 1936 r. dowodził 8 kompanią strzelców w III batalionie 14 p. p.

Na mocy rozkazu 2250/tj. II-3 Biura Personalnego Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 9 listopada 1937 r. por. Leonard Królak został przeniesiony z 14 p. p. i przydzielony do Batalionu Korpusu Ochrony Pogranicza „Nowe Święciany” (Pułk KOP „Wilno”). Rozkazem dziennym nr 115 dowódcy Batalionu KOP „Nowe Święciany” z dnia 30 listopada 1937 r. został wyznaczony na stanowisko młodszego oficera - dowódcy plutonu w 2 kompanii granicznej „Kozaczyzna”. W okresie od 22 do 26 stycznia 1938 r. przebywał w Zakopanem na kursie narciarskim w obozie wojskowym dla instruktorów, a w lutym tego roku uczestniczył w rajdzie narciarskim szlakiem legionów w Bezdanach. W dniu 10 czerwca 1938 r. wraz z reprezentacją batalionu wziął udział w zawodach strzeleckich w Nowych Trokach. Z dniem 1 sierpnia 1938 r. został przesunięty na stanowisko dowódcy plutonu w kompanii odwodowej Batalionu KOP „Nowe Święciany” (kompania odwodowa stacjonowała

w Ignalinie), co potwierdzone zostało w rozkazie dziennym batalionu nr 69 z dnia 7 września 1938 r. We wrześniu 1938 r. został wyznaczony na referenta wf batalionu oraz prezesa sekcji lekkoatletycznej Wojskowego Klubu Sportowego Batalionu KOP „Nowe Święciany", wchodząc jednocześnie w skład zarządu tego klubu jako sekretarz. W okresie od dnia 21 października 1938 r. do dnia 7 lutego 1939 r. por. Królak przydzielony był do Oddziału Wydzielonego KOP „Lwów", stacjonującego na południowej granicy Polski. Na dzień 23 marca 1939 r. nadal pełnił funkcję dowódcy plutonu w kompanii odwodowej Batalionu KOP „Nowe Święciany". W dniu 8 maja 1939 r. wyjechał do szpitala wojskowego w Wilnie celem leczenia. Jako członek kompanii honorowej brał udział - w dniu 4 czerwca 1939 r. w miejscowości Turmont - w ceremonii powitania dowódcy estońskiej Straży Granicznej. Por. Leonard Królak planowany był do przydzielenia na kurs dowódców kompanii w Centrum Wyszkolenia Piechoty w Rembertowie, w związku z czym od dnia 5 czerwca 1939 r. uczestniczył w przeszkoleniu w kompanii ckm w Nowych Święcianach.

W dniu 4 września 1939 r. zajmował stanowisko dowódcy 3 kompanii w I batalionie 155 pułku piechoty (rezerwowego), wchodzącego w skład 45 Dywizji Piechoty Rezerwowej. I batalion 155 pprez. mobilizowany był przez 16 pułk piechoty z Tarnowa. Oddziałów 45 DP Rez. nigdy nie udało się złączyć w wielką jednostkę (poszczególne oddziały i pododdziały walczyły oddzielnie). W toku walk, w nocy z 10 na 11 września 1939 r., 155 pprez. dowodzony przez ppłk. Stanisława Kwapniewskiego przeszedł San w okolicach Jawornika Ruskiego. Tutaj większość pododdziałów pułku utraciła łączność między sobą i uległa rozproszeniu. Jedynie I batalion przeszedł Jawornik Ruski i ruszył dalej w kierunku Birczy. Na miejsce zbiórki pułku pod Cisową (w okolicach Birczy) przyprowadził por. Królak swą niepełną już kompanię.

Udało mu się uniknąć niewoli i przedostać się na Zachód. W dniu 1 września 1940 r. por. Leonard Królak zajmował stanowisko dowódcy plutonu przeciwlotniczego w 14 batalionie kadrowym strzelców 5 Brygady Kadrowej Strzelców w Szkocji. Pod koniec 1941 r. został przeniesiony do Armii Polskiej w ZSRR. Na dzień 21.08.1942 r. pełnił funkcję IV zastępcy szefa sztabu 16 pułku piechoty w 6 Lwowskiej Dywizji Piechoty. Do stopnia kapitana został awansowany ze starszeństwem z dniem 3 maja 1943 r. W dniu 21 marca 1944 r. zajmował stanowisko dowódcy 3 kompanii 17 Lwowskiego batalionu strzelców w 6 Lwowskiej Brygadzie Piechoty wchodzącej w skład 5 Kresowej Dywizji Piechoty.

Dowodził 3 kompanią 17 baonu strzelców (dowódcą baonu był mjr Mieczysław Anzelm Baczkowski) podczas natarcia na wzgórze San Angelo, będącego częścią bitwy o Monte Cassino. W dniu 17 maja 1944 r. został trzykrotnie ranny w rękę oraz ciężko ranny (pociskiem moździerzowym) w brzuch i płuca. Pomimo ciężkiej kontuzji kapitan Królak powrócił do zdrowia. Następnie przydzielony został do 16 Lwowskiego batalionu strzelców. Na dzień 26.03.1945 r. zajmował stanowisko zastępcy dowódcy 12 Wołyńskiego batalionu strzelców w 4 Wołyńskiej Brygadzie Piechoty (w 5 Kresowej Dywizji Piechoty).

W październiku 1946 r. wyjechał z Włoch do Anglii, w maju 1947 r. wstąpił do Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia. Zarządzeniem z dnia 19.12.1947 r. nadano

kapitanowi Królakowi Order Wojenny Virtuti Militari kl. 5 (nr 12095), co ogłoszono w londyńskim Dzienniku Personalnym PSZ nr 2 z 25 lutego 1948 r.

W dniu 10 lipca 1948 r. przybył na pokładzie statku „Empire Trooper" do stolicy Argentyny – Buenos Aires. Na pokład tego statku Leonard Królak wszedł w angielskim porcie Southampton, a po przybyciu do Argentyny zadeklarował się jako samotny katolik z polskim obywatelstwem. Dalsze losy Leonarda Królaka pozostają nieznane.

Ordery i odznaczenia:

- Krzyż Srebrny Orderu Wojennego Virtuti Militari nr 12095
- Krzyż Walecznych
- Krzyż Pamiątkowy Monte Cassino
- Odznaka za Rany i Kontuzje (pięciokrotnie)
- Państwowa Odznaka Sportowa
- Odznaka Grenadierska

Bibliografia:
1. Lista starszeństwa oficerów zawodowych piechoty: dodatek bezpłatny dla prenumeratorów „Przeglądu Piechoty", 1 lipca 1933 r.
2. Lista starszeństwa oficerów zawodowych piechoty: dodatek bezpłatny dla prenumeratorów „Przeglądu Piechoty", 5 czerwiec 1935 r.
3. Ryszard Rybka, Kamil Stepan: Rocznik Oficerski 1939. Stan na dzień 23 marca 1939.
4. Zdzisław Ciesielski: Dzieje 14 Pułku Piechoty w latach 1918-1939.
5. Ryszard Dalecki: Armia „Karpaty" w wojnie 1939 roku.
6. Ryszard Rybka, Kamil Stepan: Awanse oficerskie w wojsku polskim 1935 - 1939.
7. Melchior Wańkowicz: Monte Cassino.
8. Tadeusz Kryska-Karski, Henryk Barański: Piechota 1939-1945. Zeszyt 14.
9. Henryk Barański, Tadeusz Kryska-Karski: Piechota 1939-1945. Zeszyt 9-10.
10. Henryk Barański, Tadeusz Kryska-Karski: Piechota 1939-1945. Zeszyt 13.
11. Henryk Barański, Tadeusz Kryska-Karski: Piechota 1939-1945. Zeszyt 15.
12. Dzienniki Personalne Ministerstwa Spraw Wojskowych z lat 1920 - 1937.
13. Lista pasażerów statku „Empire Trooper" przybyłych do Buenos Aires w dniu 10 lipca 1948 r.
14. Polacy w Argentynie. Leonard Stanisław Królak.
15. zbiory Archiwum Straży Granicznej w Szczecinie

Opracował: **Rafał Michalak**. Zdjęcie oficera udostępnił **Marian Ropejko.**